

Novo vodstvo predstavilo prvi pregled stanja resorja, z naložbami iz NOO do večje poplavne varnosti

28.7.2026 - | gov.si

Ministrica za okolje in prostor mag. Polona Rifelj je danes skupaj z vršilcem dolžnosti direktorja Direkcije Republike Slovenije za vode Romanom Kramerjem predstavila prvi celovit pregled organizacijskega, finančnega, kadrovskega in projektnega stanja Ministrstva za okolje in prostor ob nastopu mandata ter pregled izvajanja projektov Načrta za okrevanje in odpornost na področju voda.

Uvodni del

Ob nastopu mandata je novo vodstvo prevzelo enotno Ministrstvo za okolje in prostor (MOP), ki združuje področja okolja, narave, podnebja, prostora, graditve, stanovanj, voda ter obnove po naravnih nesrečah. Gre za vsebinsko povezana področja, ki neposredno vplivajo na kakovost življenja ljudi, razvoj občin in gospodarstva ter varnost države.

Prvi pregled je pokazal dve plati. Na eni strani je z reorganizacijo že zmanjšano število organizacijskih enot in vodstvenih ravni, ustvarjeni so pogoji za hitrejše odločanje. Na drugi strani so prevzete finančne vrzeli, rast nekaterih vrst stroškov, bistveno več zaposlenih, ozka grla pri evropskih sredstvih in več zahtevnih pravnih postopkov.

Reorganizacija je tako omogočila združitev oziroma poenotenje skupnih služb in zmanjšanje števila notranjih organizacijskih enot, ki so opravljale primerljive naloge. Dosežena racionalizacija zato ni rezultat zmanjšanja obsega nalog, temveč predvsem odprave podvajanj v organizacijski strukturi in učinkovitejše organizacije podpornih procesov.

Reorganizacija ministrstva

Naloge, ki so bile razpršene med tri ministrstva in eno vladno službo, smo povezali v enoten sistem vodenja in odločanja.

Kazalnik	Pred reorganizacijo	Po reorganizaciji	Sprememba
Direktorati	6	3	-50,0 %
Druge notranje organizacijske enote	70	45	-35,7 %
Skupaj organizacijske enote	76	48	-36,8 %
Ministri	3	1	-66,7 %
Kabinetne zaposlitve	17	2	
Državni sekretarji	7	3	-42,9 %
Direktorji direktoriatov	6	3	-50,0 %

- Excelxlsx
- Comma delimitedcsv
- OpenDocument Spreadsheetods

Reorganizacija je poleg 36,8-odstotnega zmanjšanja števila organizacijskih enot in 50-odstotnega zmanjšanja števila direktorátov prinesla tudi občutno racionalizacijo vodstvene strukture. Število ministrov se je zmanjšalo s treh na enega, število državnih sekretarjev z sedmih na tri, število direktorjev direktorátov pa s šestih na tri. Finančno to pomeni prihranek 1.211.952 eur letno samo na plačah vodstvenega kadra.

S tem so bile odpravljene podvojene vodstvene funkcije, ki so obstajale v več ministrstvih in vladni službi, naloge pa se izvajajo z bistveno bolj poenostavljeno upravljavsko strukturo. Zmanjšalo pa se je tudi število zaposlenih na zaupanje ministra.

Ključno je, da zmanjšanje ni posledica zmanjšanja obsega nalog, temveč predvsem odprave podvajanj, ki so nastajala zaradi ločenih kabinetov, sekretariatov in podpornih služb.

Prvi učinki reorganizacije

- Jasnejša politična in upravljavska odgovornost – eno ministrstvo namesto več vzporednih struktur;
- krajše poti odločanja in manj vmesnega medresorskega usklajevanja;
- združevanje strokovnih znanj ter poenotenje finančnih, kadrovskih, pravnih, informacijskih in drugih podpornih procesov;
- boljši pregled nad projekti, pogodbami, informacijskimi sistemi, poslovnimi prostori, osnovnimi sredstvi in voznim parkom;
- podlaga za dolgoročno racionalizacijo stroškov, katere finančne učinke bo mogoče objektivno izmeriti po daljšem obdobju delovanja.

Učinki še zdaleč niso doseženi. Od reorganizacije je preteklo premalo časa za verodostojno končno finančno oceno. Organizacijski kazalniki pa že zdaj potrjujejo bistveno poenostavitev vodstvene strukture

Obseg prevzetih sredstev in finančna vrzel

Po prevedbenih tabelah se na novo ministrstvo prenaša približno 570,4 milijona evrov veljavnega proračuna A-bilance. Poleg tega resor upravlja oziroma črpa sredstva iz Sklada za vode, Podnebne sklada, Načrta za okrevanje in odpornost, Sklada za obnovo in drugih virov.

Prenos oziroma vir	Ocenjeni znesek
Iz nekdanjega MOPE – okolje in podnebje	170,0 mio EUR
Iz MNVP – celotni finančni načrt	363,0 mio EUR
Iz MSP – stanovanjsko področje in del podpornih stroškov	36,8 mio EUR
Iz vladne službe za obnovo	0,6 mio EUR
Skupaj A-bilanca	570,4 mio EUR

- Excelxlsx
- Comma delimitedcsv
- OpenDocument Spreadsheetods

Pregled kaže približno 8,5 milijona evrov možnih prihrankov oziroma ostankov na posameznih postavkah. Hkrati so bile ugotovljene dodatne potrebe v višini približno 19,9 milijona evrov, predvsem za obnovo občinske infrastrukture po naravnih nesrečah in za začetek zapiranja Premogovnika Velenje. Neto ocenjena vrzel tako znaša približno 11,6 milijona evrov.

Kadrovski učinek

Primerjava vsebinsko primerljivega obsega kaže, da je bilo na nekdanjem MOP 1. junija 2022 zaposlenih 437 javnih uslužbencev, na novem MOP pa je bilo 18. julija 2026 zaposlenih 538. To je 102 zaposlena več oziroma 23,11 odstotno povečanje števila javnih uslužbencev. Ocenjeni dodatni strošek znaša približno 325.890 evrov mesečno oziroma 3,9 milijona evrov letno.

Evropska kohezijska sredstva - resno tveganje

Stanje pri obravnavi vlog za evropsko kohezijsko politiko 2021–2027 je zaskrbljujoče. Od 242 predvidenih vlog jih do 24. julija 2026 kar 116 še ni bilo predloženih.

Do 15. junija je bilo iz veljavnega proračuna v višini 548,5 mio EUR realiziranih zgolj 94,9 mio EUR sredstev, kar predstavlja 17% načrtovanih sredstev v tekočem proračunskem letu. Skupna realizacija je glede na obdobje izvajanja razmeroma nizka in bistveno zaostaja za dinamiko, ki bi bila potrebna za realizacijo vseh načrtovanih sredstev v proračunu 2026.

Le 51 vlog oziroma 21,1 odstotka je doseglo eno od naprednejših faz od popolne vloge do realizacije ali končnega poročila.

Kazalnik	Stanje 24. 7. 2026
Vse predvidene vloge	242
Vloge, ki še niso bile predložene	116 oziroma 47,9 %
Vloge v prvem pregledu	21
Vloge v dopolnitvi	39
Vloge v naprednejših fazah	51 oziroma 21,1 %

- Excelxlsx
- Comma delimitedcsv
- OpenDocument Spreadsheetods

Glavni razlogi so:

- pozen začetek finančne perspektive;
- nepripravljeni projekti;
- pomanjkljive vloge in počasni odzivi nekaterih upravičencev;
- pa tudi notranja organizacijska ozka grla na ministrstvu.

Po pregledu razlogov smo identificirali glavne probleme:

- posamezne ključne kontrole so bile vezane samo na eno osebo;
- navodila skrbnikov niso bila vedno enotna;
- del kadrovskih zmogljivosti je bil zaradi rokov prednostno usmerjen v zaključevanje projektov iz Načrta za okrevanje in odpornost.

Navedeno bo reševano z odpravo ozkih grl, nadomeščanjem ključnih oseb, enotnimi navodili, tedenskim spremljanjem rokov in jasno odgovornostjo za vsako vlogo.

Načrt za okrevanje in odpornost (NOO)

Manko sredstev iz sklada NOO ni predviden. Na nekaterih ukrepih (pitna voda, odpadna voda) so predvideni manjši ostanki sredstev, kar pa povezujemo z dejstvom, da je bila vrednost izdanih odločb o sofinanciranju višja kot je bila dejanska realizacija na posameznih projektih.

Glede na to, da je izvajanje NOO v zaključni fazi se sredstva iz mehanizma pospešeno črpajo. Največji obseg črpanja je predviden v Q3 2026, predvsem v juliju in avgustu 2026, nekaj tudi v mesecu septembru 2026.

Od 31. 5. 2026 pa do danes se je realizacija zvišala za dobrih 30 mio EUR in sicer iz 172 mio EUR na 202 mio EUR (82 % realizacija glede na celotno alokacijo sredstev NOO). Do konca izvajanja NOO je potrebno realizirati še 44 mio EUR sredstev.

Pravni postopki, tožbe in kršitve prava EU

Na področju okolja, podnebja in narave je odprtih devet postopkov ugotavljanja kršitev prava Evropske unije (EU). Od nastopa nove vlade ni bila prejeta nobena nova kršitev. Pri treh postopkih, povezanih predvsem z zamudo pri prenosu oziroma notifikaciji predpisov, pričakujemo formalno zaprtje, saj so bile potrebne zakonske rešitve že sprejete in sporočene Evropski komisiji.

Od preostalih šestih sta dva postopka v zelo napredni fazi in zahtevata posebno pozornost.

Opadna voda in povezovalni kanal C0

Gre za izvajanje sodbe Sodišča EU glede čiščenja komunalne odpadne vode za aglomeracijo Ljubljana oziroma čistilno napravo Brod.

Slovenija je Evropski komisiji doslej pojasnjevala, da bo neskladnost odpravljena z zaključkom celovitega kohezijskega projekta in preusmeritvijo odpadne vode po povezovalnem kanalu C0 na centralno čistilno napravo Ljubljana.

Projekt ima status nedelujoče operacije, ker še ni dosegel pričakovanih rezultatov in ni bil zaključen po prvotnem časovnem načrtu.

Vrednost celotnega projekta je približno 100 milijonov evrov, od tega okoli 80 milijonov evrov evropskih sredstev.

Tožba zaradi varstva ptiča sredozemskega vranjeka

Evropska komisija se je odločila za predložitev zadeve Sodišču EU zaradi določitve območja Natura 2000 za sredozemskega vranjeka na delu slovenskega morja. Slovenija je doslej zagovarjala manjše območje in možnost nacionalnega zavarovanja, ob dodatnem monitoringu vranjeka in njegove glavne hrane.

Ker tožbe po podatkih iz gradiv še nismo prejeli, njenega obsega in pravnih argumentov ne moremo prejudicirati. Po prejemu jo bomo preučili skupaj s strokovnimi institucijami in Državnim odvetništvom ter ocenili, ali je mogoče strokovno utemeljiti slovenski predlog oziroma doseči ustrezno rešitev.

Štirje postopki v zgodnejši fazi

- Varstvo habitatov na ekstenzivnih traviščih;
- redni pregledi vodnih dovoljenj po Vodni direktivi;
- dostop javnosti do pravnega varstva v okoljskih zadevah po Aarhuški konvenciji;
- nedoseganje minimalne stopnje zbiranja odpadne električne in elektronske opreme.

Pri teh zadevah bomo okrepili strokovni in politični dialog z Evropsko komisijo. Za september je predviden strokovni sestanek v Sloveniji, na katerem bomo predstavili ukrepe, argumente in realne časovnice za odpravo neskladij.

Podnebni sklad

Za obdobje 2025–2028 je v programu Podnebnega sklada predvidenih približno 830 milijonov evrov. Večina sredstev je že razporejena med izvajalce ukrepov, približno 50 milijonov evrov pa še ni pravno vezanih, ker posamezni javni pozivi, javna naročila in pogodbeni postopki še niso zaključeni.

V obdobju 2023–2025 je sklad ustvaril približno 471 milijonov evrov prihodkov, izplačanih pa je bilo 454 milijonov evrov. Več kot polovica vseh izplačil od ustanovitve sklada leta 2013 je bila izvedena prav v zadnjih treh letih.

Naša naloga zdaj ni samo zagotavljati visoko realizacijo, ampak preverjati tudi dejanske učinke porabljenega denarja. Kar pa je zmanjšanju emisij, prihrankih energije, večji uporabi obnovljivih virov ter konkretnih koristih za prebivalce, občine in gospodarstvo.

Zato je ministrica pozvala vse ministre, ki so upravičeni do sredstev iz podnebnega sklada, da pregledajo napovedane projekte ter jih revidirajo v skladu z namenom.

Revizija: Predlog revizijskega poročila Računskega sodišča opozarja na resno pomanjkljivost sistema nadzora nad izplačili iz Podnebnega sklada. Pri skupnem zahtevku v višini 1,119 milijona evrov ministrstvo pred izplačilom ni razpolagalo s podporno dokumentacijo, na podlagi katere bi lahko samo preverilo upravičenost posameznih stroškov.

Ker skupna vrednost pogodbe z Eko skladom znaša skoraj 249 milijonov evrov, takšnega opozorila ne moremo obravnavati kot administrativno podrobnost. Pogodbe in postopke bomo zato takoj dopolnili tako, da bo morala biti pred vsakim izplačilom predložena ustrezna dokumentacija, preveritev pa bo pisno evidentirana.

Sklad za modernizacijo

Sklad za modernizacijo je za Slovenijo pomemben evropski vir financiranja posodobitve energetskega sistema, obnovljivih virov in zelenega prehoda. Do leta 2030 je Sloveniji namenjenih več kot 300 milijonov evrov. Z doslej odobrenimi sredstvi se financirajo štiri sončne elektrarne ter šest projektov posodobitve prenosnega in distribucijskega omrežja.

Po predlogu spremembe direktive ETS Slovenija po letu 2030 ne bi bila več upravičena do sredstev, ker predlagani prag BDP presega za manj kot tri odstotke. S tem bi lahko izgubila približno 500 milijonov evrov evropskih sredstev.

Slovenija si bo zato prizadevala za zvišanje praga upravičenosti s 75 na 80 odstotkov BDP povprečja EU. Ocenjujemo, da bi bilo nesprejemljivo, da bi zaradi minimalne statistične razlike izgubili pol milijarde evrov, ki jih potrebujemo za posodobitev energetskega sistema in razogljčenje gospodarstva.

Zaključek

Prvi pregled stanja je pokazal, da je bilo na številnih področjih opravljenega veliko dela, hkrati pa ostajajo pomembni organizacijski, finančni in projektni izzivi. Naloga novega vodstva je, da z učinkovitejšim upravljanjem, boljšim črpanjem evropskih sredstev, hitrejšim odločanjem in doslednim izvrševanjem projektov zagotovi, da bodo javna sredstva prinesla čim večjo korist ljudem, občinam in gospodarstvu.

Na Ministrstvu za okolje in prostor uspeh ne bo merjen po številu sestankov, objav ali porabljenih sredstev. Merjen bo po rezultatih: po hitrejših postopkih, izvedenih projektih, učinkovitem črpanju evropskih sredstev, boljši poplavni varnosti, čistejšem okolju, več dostopnih stanovanjih in odgovornem ravnanju z vsakim javnim evrom.

Kar je bilo narejeno dobro, bo ohranjeno in nadgrajeno. Kar ni učinkovito, bo popravljeno. Kjer obstajajo odprta vprašanja ali sumi nesorazmerne porabe, bodo preverjeni na podlagi dokumentov in pogodb. Kjer tečejo sodni postopki, bodo spoštovane pristojnosti sodišč in pravila pravne države.

<https://www.gov.si/novice/2026-07-28-novo-vodstvo-predstavilo-prvi-pregled-stanja-resorja-z-nalozbami-iz-noo-do-vecje-poplavne-varnosti>